

Al·locució del vicepresident II de la Xarxa Vives d'Universitats i rector de la Universitat Jaume I, Francisco Toledo Lobo, en la inauguració de l'acte commemoratiu del 75 aniversari de les Normes de Castelló, *De Castelló a Bolonya*

Il·lustríssim senyor vicealcalde de Castelló de la Plana, magnífic rector de la Universitat Miguel Hernández d'Elx, senyores i senyors,

Per a la Universitat Jaume I és un orgull poder acollir avui aquest acte acadèmic, en commemoració d'unes normes ortogràfiques que la història ha volgut unir al nom de la ciutat en la qual van ser signades ara fa 75 anys, les Normes de Castelló, un compendi de regles breu però capdal per algunes raons fonamentals:

- Va ser promogut amb una clara voluntat de servei social, el d'orientar als valencians que escrivien, llegien i sobretot parlaven en valencià.
- Va estar presidit per un esperit de consens entre diverses sensibilitats que van fer les seues aportacions amb generositat.
- Es va fonamentar en la reflexió intel·lectual.

La localització de la signatura de les Normes d'Ortografia Valenciana a la ciutat de Castelló va ser conseqüència directa del lideratge que la Societat Castellonenca de Cultura va tindre en el seu procés d'elaboració, la institució ha sabut aplegar des de 1919 la intel·lectualitat de les comarques castellonenques en un marc de diàleg, de racionalitat i d'universalització del coneixement, sense el qual no es pot entendre el progrés social i cultural experimentat pels castellonencs al llarg dels darrers 100 anys, i que ha tingut en la creació d'aquesta universitat una de les fites més importants.

Des dels seu inicis, la Universitat Jaume I va agafar el testimoni, entre d'altres, de la Societat Castellonenca de Cultura, per tal convertir-se en el principal motor de desenvolupament socioeconòmic i cultural del seu entorn. 16 anys després, consolidada com a epicentre dels recursos intel·lectuals de les nostres terres i com a espai de dinamització del coneixement des del qual Castelló s'ha

obert i projectat al món sencer, la Universitat ens ha permès participar dels coneixements més universals, però també endinsar-nos en les particularitats de la cultura nostrada, per saber ben bé qui som i d'on venim a l'hora d'obrir-nos tants i tan nous camins. Per això des d'aquesta institució no hem escatimat mai esforços per la normalització de l'ús i la promoció del valencià, una tasca comuna a la resta d'universitats públiques de la Comunitat que té en l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana un dels seus màxims exponents.

Aquella voluntat de servei social dels signataris de les Normes de Castelló té continuïtat en la tasca que diàriament desenvolupen els serveis lingüístics universitaris i els docents, els quals llauen dret i fondo perquè l'ús oral i escrit del valencià es desenvolupe amb la correcció i la normalitat que li pertoquen al si de les nostres comunitats universitàries i, per extensió, de la nostra societat. La voluntat de consens i els espais d'intercanvi entre sensibilitats i pensaments diversos en matèria lingüística, l'hem trobat les universitats valencianes en la Xarxa Vives, de la qual formem part juntament amb les institucions d'educació superior de Catalunya, les Illes Balears, Andorra i Perpinyà. Gràcies a aquest marc interuniversitari de col·laboració, coordinació i actuació conjunta, hem fet importants avanços en la promoció de la nostra llengua als entorns més immediats de les nostres universitats i també en importants fòrums internacionals, com ara les fires editorials de Guadalajara –a Mèxic– i Frankfurt. Gràcies a la Xarxa Vives podem debatre, reflexionar i treballar en llibertat i sense cap mena de complexos amb totes les comunitats universitàries dels territoris que tenen el català com a llengua pròpia.

L'emperador Marc Aureli aconsellava en el seu llibre III de meditacions venerar la facultat intel·lectual, «en ella rau tot –afirmava– perquè no es trobe mai en la teua guia interior una opinió incoseqüent amb la naturalesa i amb la disposició de l'ésser racional». Aquesta sentència resumeix d'alguna manera l'actitud de la Universitat respecte de la qüestió lingüística. Una actitud fidel amb l'intel·lecte, que exigeix racionalitat per accedir al coneixement d'allò més autèntic dels fenòmens humans i que es manté i s'enforteix amb la ferma convicció de que – com deia el pensador romà– no té altra conseqüència que la correspondència del pensament amb la naturalesa humana dotada de raó. Açò és tot just el mateix que pretenien aquells «sabuts» que van investigar i fixar l'autenticitat

del valencià l'any 1932, per tal de preservar-lo, dignificar-lo i donar-li possibilitats de futur.

Ara, davant dels reptes que l'Espai Europeu d'Educació Superior ens planteja, entre d'altres el del multilingüisme, la commemoració que avui ens ha convocat ací porta a la nostra memòria els noms d'uns homes que van saber fer de l'intel·lecte un servei al seu poble. No siguem tots nosaltres –persones i institucions– menys valents a l'hora de fer el mateix, assumir l'evidència científica i treballar tots plegats vers la llibertat que sols la saviesa ens pot donar.

Sigueu tots benvinguts a la Universitat Jaume I.

Universitat Jaume I, Castelló de la Plana, 15 de novembre de 2007.